

Література:

1. Воловик В. Основні фактори становлення ідеології державотворення / В. Воловик // Віче. – 2001. – № 12. – С. 22–31.
2. Гавриленко І. Ідеологічна ситуація в Україні. Ресурси соціальної взаємодії : Ідеологія державотворення / І. Гавриленко // Віче. – 1997. – № 4. – С. 3–12.
3. Лісовий В. С. Культура – ідеологія – політика / В. С. Лісовий. – К. : Вид-во ім. Олени Теліги, 1997. – 352 с.
4. Михальченко М. І. Українська національна ідея як регулятивна сила в загальнодержавному і регіональному масштабах / М. І. Михальченко // Регіональні версії української національної ідеї: спільне та відмінне : зб. ст. ; за ред. О. М. Майбороди. – К. : Світогляд, 2005. – С. 9–35.
5. Розпутенко І. В. До питання про ідеологію державного управління в Україні / І. В. Розпутенко // Наукові розвідки з державного та муніципального управління : зб. наук. пр. – 2011. – № 2. – Режим доступу : http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Nrzd/2011_2/18.pdf.
6. Смагін І. І. Інтегративна ідеологія та її роль у системі адміністративного реформування : автореф. дис. ... к. держ. упр. / І. І. Смагін. – К., 2002. – 24 с.
7. Таран В. О. Ідеологія перехідного суспільства : соціально-філософський аналіз ідеологічного процесу в пострадянській Україні / В. О. Таран. – Запоріжжя : ЗЮІ МВС України, 2000. – 316 с.
8. Українське державотворення. Невитребуваний потенціал : словник-довідник / [О. М. Мироненко, Ю. І. Римаренко, І. Б. Усенко, В. А. Чехович]. – К. : Либідь, 1997. – 600 с.
9. Хабібулін А. Г. Державна ідеологія: до питання про правомірність категорії / А. Г. Хабібулін, Р. А. Рахімов // Держава і право. – 1999. – № 3.

Надійшла до редколегії 12.02.2012 р.

УДК 351.84:35.072.2:342.5 (477)

І. О. ПАРУБЧАК

ПОЛІТИЧНА СОЦІАЛІЗАЦІЯ ЯК ЦІЛЕСПРЯМОВАНИЙ ВПЛИВ ДЕРЖАВИ НА РОЗВИТОК СУСПІЛЬНИХ ПРОЦЕСІВ

Досліджено генезу політичної соціалізації в суспільствах, а також концептуальні основи соціалізаційних процесів особи в державі. Проаналізовано типологію політичної соціалізації в сучасних демократичних політичних системах. З'ясовано головні чинники соціалізаційних процесів у державі та суспільно-владних відносинах.

Ключові слова: політична соціалізація, суспільство, концепція, політичні системи, особа, соціалізаційні процеси, суспільно-владні відносини, держава.

Study of the origin and genesis of political socialization in societies. Investigated conceptual framework socialization processes people in the state. Analyzed the typology of political socialization in contemporary democratic political systems. Found out the main factors socialization processes in the state and social-of power relations.

Key words: political socialization, community, concept, political systems, individual social development processes, social-power relations, state.

Питання про те, якими повинні бути громадяни, відносини між людиною і владою, як політична система передає свої цінності й цілі від одного покоління до покоління обговорювалися протягом різних періодів розвитку наукової управлінської думки. Але сьогодні, коли відбувається інтенсивний процес політизації суспільного життя, значно зростає об'єктивна необхідність у більш глибокому науковому аналізі всіх аспектів політики та управління.

Як і кожна теорія, концепція політичної соціалізації з'явилась тоді, коли в ній виникла суспільна потреба. Зростання протиріч між поколіннями створювало пряму загрозу стабільності політичної системи, інститути соціалізації, які традиційно відповідали за входження людини в суспільство, її виховання і контроль за її політичною поведінкою, не спрацьовували.

Поняття політичної соціалізації утвердилось як процес становлення особистості, коли формуються найбільш загальні, розповсюджені стійкі риси особистості, які проявляються в соціально організованій діяльності, регульованій рольовою структурою суспільства. Її поява була викликана кризою традиційних інститутів політичної системи суспільства, які вже не могли забезпечити добровільне прийняття новими поколіннями декларованих демократичних цінностей.

Криза політичної соціалізації проявилася передусім на рівні політичної системи, партій, організацій, інститутів. Широке розповсюдження отримали втрата довіри до влади, відмова їй в підтримці, невпевненість у тому, що особиста участь може вплинути на політичний процес. Констатація цього факту не тільки визначає місце і час подій, на фоні яких відбувається криза політичної соціалізації, але й вказує на одну з найважливіших причин цієї кризи. Швидкість змін у способі життя в соціальному середовищі, яке оточує і формує особистість, уже сама по собі ускладнює процес управління політичною соціалізацією.

У вітчизняній науці проблеми політичної соціалізації розглядалися в основному через проблеми політичного виховання, політичного навчання і освіти. Незважаючи на ідеологічне спрямування даних об'єктів дослідження, в таких роботах знаходиться цікавий аналіз емпіричної соціологічної інформації.

Політична соціалізація – це процес створення такого суспільства, умовою якого є чисельність партій, груп, організацій. Вони конкурують між собою і рекламують себе, для того щоб залучити на свій бік окремих індивідів [5, с. 47]. Теоретики цього напрямку вважають важливою політичну соціалізацію, у процесі якої особистість збагачується партійними установками, що об'єднують лідерів і їх послідовників. Саме під впливом теорії плюралізму емпіричні дослідники почали говорити про ідеальну модель політичної соціалізації, в

результаті якої формується людина, яка вступає в політику з розвинутими уявленнями про свою участь, і навчена таким орієнтаціям, які визначають її прямий політичний вибір, знає правила гри, бере активну участь у політичному житті країни.

Кризовий стан у державних інститутах мав відбиток і в політико-ідеологічній сфері. У цих умовах постала необхідність вводити нові методи управління, тому зроблено ставку на управління поведінкою окремого індивіду в політиці. З цього часу концепція політичної соціалізації стає невід'ємною частиною науки, одним із найважливіших її розділів [3]. Але протягом десятиліть вона починає затверджувати себе в гострих дискусіях і суперечках. Хоча згодом практика показала, що політична соціалізація може бути використана як надійний інструмент політичного контролю, як метод укорінення пануючих цінностей і цілей в особистість, який є непомітний для людини і не викликає в неї почуття протесту.

Політична соціалізація відіграє важливу роль у навчанні людей відрізнити тих, хто має право виконувати функції влади і визнавати за ними це право. Незважаючи на різницю в підходах, багато вчених сходяться на тому, що найважливішими функціями політичної соціалізації є досягнення особистістю вміння орієнтуватися в політичному просторі та виконувати там певні панівні функції [12]. І тут політична соціалізація уособлює ніби двоєдиний процес: з одного боку, вона фіксує засвоєння особистістю певних норм, цінностей, які вимагає політична система; а з іншого – демонструє як особистість засвоює традиції та уявлення, закріплюючи їх у тих чи інших формах політичної поведінки та впливу на владу.

Мета політичної соціалізації полягає у формуванні особистості, умінні адаптуватися в суспільстві, у процесах, що відбуваються не тільки в політичній сфері; в умінні засвоїти досвід, який був накопичений старшими поколіннями; в умінні знайти своє місце в конкретному суспільстві, а також умінні висловлювати власну думку [2]. Попередні уявлення про процес політичної соціалізації, коли без перешкод передавалися політичні цілі й цінності від одних поколінь до інших, не відповідають сучасним реаліям суспільства. Нові теоретичні моделі, які повинні пояснити процес розвитку політичної соціалізації на переломному етапі розвитку людства знаходяться в стадії становлення.

Метою статті є з'ясувати головні чинники соціалізаційних процесів у державі та суспільно-владних відносинах.

Сучасні технологічні і соціальні процеси мають великий попит на тих, хто відповідає необхідному стандарту освіченості й соціалізованості. Беззаперечним є те, що людина, яка сьогодні керує суспільством, повинна довести своє право на це, пройшовши через різні випробування. Крім того, модель людини, яка пасивно підпорядковується владі, не відповідає об'єктивним потребам розвитку сучасної політичної системи [4]. Активна участь рядових громадян у політичному процесі, їх залучення до ролі самостійних і свідомих діячів все більше відповідає вимогам часу.

В управлінні, як і в суспільстві, повинен існувати розподіл праці між керівництвом і підлеглими. Тільки за таких умов можливе політичне керівництво,

а маси та їх інтереси будуть представлятися виборними політичним представниками і організаціями. У моделі “підпорядкування” людина розуміється як відносно пасивний об’єкт управління, який не має самостійного значення для функціонування сучасної політичної системи [9]. І це уявлення спирається на досвід управління, який відмовляється від широкого використання активності особистості для підтримки стабільності суспільства.

Сучасна теорія державного управління успадкувала моделі особистості, пристосувала їх до нових умов функціонування управлінської системи. Ідея про необхідність підкорення особистості державі не змінилася, але мотивується вона тепер потребами управління. А особистість у цих теоріях не розглядається як мета політичного і суспільного розвитку, а як пасивний об’єкт управління; соціалізація застосовується у внутрішній і у зовнішній політиці [1].

Соціалізація виглядає як процес, в якому взаємодіють авторитарні політичні лідери та їх послідовники, які формують у людини позитивне ставлення до влади. У результаті цього процесу повинна скластися така гармонійна система, яка, з одного боку, підтримується почуттями поваги до лідерів, а з іншого – обов’язком лідерів перед підлеглими. Хоча даний підхід продовжує існувати до цих пір, він переживає глибоку кризу [18]. Для одних політичних сил людина, її права і свободи або гуманістичний зміст політики були лише фразою маскуючого бажання маніпулювати не тільки масами, але й кожним окремим індивідом.

Потрібно зазначити, що починає набирати й інша гуманістична лінія в розвитку політичних процесів, яка висуває ідеали широкої участі, залучення рядових громадян в політику. У сучасній теорії державного управління і практиці останніх років з’явився інтерес до людського фактору, розуміння того, що людина тепер виходить на політичний рівень не як віддалений і більш менш стихійний результат життя та діяльності людей, а також їх намірів [22]. Вона починає залучатися і впливати на політичний процес самостійно.

Життєвою необхідністю є створення соціальної інфраструктури політичної соціалізації особистості, формування громадянської свідомості та демократичної політичної культури. Слід зауважити, що кожна правова держава не може існувати без ідеології та ідеологічних інститутів, метою яких є відтворення певної ідеології в масовій та індивідуальній свідомостях. Для сучасного суспільства єдиною ідеологією, що забезпечує стабільність держави та гідний рівень матеріального і духовного життя людини, є демократична система цінностей, базована на політичному плюралізмі та рівності громадян перед законом [7]. Стереотипи масової політичної свідомості – природний продукт політичної соціалізації як процесу включення людини в політичну сферу життя суспільства і формування певного типу політичної культури.

Політична соціалізація невіддільна від загальної соціалізації. Вони обумовлюють одна одну, хоч межі їхніх внутрішніх стадій можуть не співпадати і між ними можуть виникати протиріччя, надто ж у випадках, коли новий політичний режим намагається утвердити свою владу на базі старої культури чи стара культура, або навпаки [15].

Щоб неоптимістичні прогнози не стали довготерміновою перспективою суспільства, необхідно створити в Україні систему демократичної політичної освіти населення із залученням найбільш компетентної і демократично зорієнтованої частини наукової, педагогічної та управлінської інтелігенції; системи, що вже існує в усіх демократично розвинутих державах. Без цього неможливо забезпечити нормальний процес політичної соціалізації і формування громадської свідомості [20]. Пасивне громадянство, характерне сьогодні для основної маси населення, стає ще одним фактором, що консервує і в тому числі оберігає, політичний устрій, розподіл влади в суспільстві і способи легітимації зразків і способів управління. Створюючи таку систему, слід урахувувати як досвід країн з розвинутою демократією, так і специфіку громадського життя в Україні.

У наш час розробляється нова концепція політичної соціалізації. Під впливом важливих дискусій різних шкіл, напрямків науки ставлення до людини як до елемента політичної системи поступово почало змінюватися. Політична соціалізація починає розглядатися як двосторонній процес, коли, з одного боку, соціально-політичне середовище впливає на індивіда, а з іншого – формується така політична індивідуальність, яка має вільний вибір і відповідальність за прийняті рішення [11].

Політична соціалізація повинна виступати необхідним і важливим компонентом будь-якої державності. Вона повинна забезпечити функціонування політичної системи при зміні поколінь у політиці й сприяти становленню громадянина, який вміє сам приймати рішення в багатьох важливих питаннях. Навчаючи громадян і пояснюючи їм зміст законів і правил, система водночас забезпечує своє існування [21]. Без спільної взаємодії громадян і державної влади неможливо уявити нормальне функціонування політичної системи, владних структур, в якому процес соціалізації забезпечує підтримку і відтворення соціальної і політичної сфери. Це взаємозворотній процес між особою і суспільством, що надає легітимність і виправдання існуючій політичній системі і влади в країні.

Функція політичної соціалізації й залучення людей до участі в політичному житті суспільства властива всім сучасним політичним системам, сприяє розповсюдженню участі в політиці громадян кожної країни. У демократичних країнах функція політичної соціалізації і залучення людей до політичного життя реалізується не тільки урядовими, але й недержавними структурами. У сучасних умовах в Україні процес політичної соціалізації знаходиться на початковому етапі [10]. У ситуації, що склалася, слід урахувувати як досвід країн з розвинутою демократією, що пройшли період трансформації, в якому знаходиться Україна сьогодні, так і специфіку громадсько-політичного життя в Україні.

Доля будь-якого суспільства значною мірою визначається соціально-політичними цінностями, нормами і правилами життєдіяльності, яких дотримуються його члени. Чим вища політична культура в суспільстві, тим більше уваги приділяється процесу політичної соціалізації. Але тут

справедливе й інше твердження – чим більший ступінь політичної соціалізації суспільства, тим вища його культура, оскільки люди з високим рівнем політичної соціалізації активно беруть участь у політичному житті суспільства, забезпечуючи цим розвиток суспільних відносин [6]. Таким чином, поняття політичної соціалізації і політичної культури тісно взаємозв'язані між собою. Політична культура суспільства є складовим компонентом політичної соціалізації особистості, але в результаті політичної соціалізації суб'єкт залучається до певної політичної культури і здатний її розвивати.

Політична соціалізація – вивчення політичних поглядів і суспільних цінностей – дуже необхідна для стабільного суспільства [19]. У самому широкому розумінні політична соціалізація – це спосіб, за допомогою якого суспільство закріплює свою політичну культуру. Це безперервний процес, який продовжується все життя і є частиною умов життя, навчання кожного індивіда як члена тієї культури, в якій він народився.

Політична соціалізація допомагає підтримувати і легітимізувати політичну систему і уряд, що керує. Вона підтримує уряд тим, що примушує і навчає своїх громадян підкорюватися його правилам і виконувати свої функції в цій системі [17, с. 109]. Система діє і успішно керує таким чином, що більшість населення підкорюється законам і виконує відповідні ролі, які взаємодіють з метою підтримки функціонування системи.

Головне завдання політичної соціалізації полягає у формуванні усталеного політичного світогляду, самостійного і відповідального суб'єкта політики на основі вільного вибору ним політичних орієнтирів; політична інформованість, сутність якої полягає у знаннях, а також здібності якісно відбирати і аналізувати отриману особистістю політичну інформацію. У процесі політичної соціалізації на формування свідомості та поведінки людини впливає велика кількість як об'єктивних, так і суб'єктивних чинників [8].

Процес політичної соціалізації детермінують чинники різного соціального рівня. На макросоціальному рівні суттєвий вплив на формування стереотипів політичної свідомості та поведінки громадян мають панівні в суспільстві соціально-економічні відносини, специфіка етнонаціонального та релігійно-конфесійного спілкування, характер політичної влади, зміст національної культури. Останнім часом у зв'язку з розвитком тенденцій інтернаціоналізації та глобалізації соціально-економічних, політичних і культурних відносин, усе більший вплив на процес політичної соціалізації здійснюють явища, що відбуваються на мегасоціальному рівні, – розвиток економічної кооперації, політична інтеграція, регіональні та глобальні конфлікти і кризи.

Слід зауважити, що чинники різних соціальних рівнів неоднаково впливають на конкретних індивідів і різні соціальні групи. Кожен із чинників впливає на людину через призму її індивідуальних особливостей – специфіку світогляду, рівень інтелекту, моральні підвалини [10]. Знаходячи своє відображення в індивідуальній свідомості, чинники соціального буття набувають певної значущості і виступають як сигнали, що спонукають особу до певного способу дій у царині політики.

Серед великої кількості суб'єктів політичної соціалізації особлива роль належить соціальним інститутам, які справляють цілеспрямований вплив на формування політичної свідомості і поведінки громадян, визначаються такі інститути, як інститути політичної соціалізації [16]. Гармонійний тип політичної соціалізації відображає психологічно-нормальну взаємодію людини і інститутів влади, раціональне та поважне відношення індивіда до правопорядку, держави, усвідомлення людиною своїх громадянських обов'язків. Плюралістичний тип політичної соціалізації говорить про визнання людиною рівноправ'я з іншими громадянами, їх прав і свобод, про її здібність змінювати свої політичні пристрасті і переходити до нових ціннісних орієнтацій.

Конфліктний тип політичної соціалізації формується на основі міжгрупової боротьби і протистояння взаємозалежних інтересів. Високий рівень бідності більшості населення, підтримання індивідом цінностей клану, роду, племені завжди перешкоджали досягненню згоди між носіями різних цінностей і влади. У таких суспільствах великий процент політичного насилля через значну культурну неоднорідність [13]. Засвоєння індивідом інших цінностей і норм політичного життя проходило і проходить, як правило, до цих пір у жорсткій боротьбі з носіями інших політичних субкультур.

Слабкість громадянського суспільства в Україні робить малоефективною як важливий чинник соціалізації політичну систему, що тільки зароджується. Партії займаються більше обслуговуванням групових інтересів керівництва, ніж серйозною політико-виховною роботою серед мас [14]. Але найбільша можливість у формуванні політичної переваги індивідів концентрується в руках засобів масової інформації, які тепер зацікавлені не в наданні об'єктивної інформації, а в гонитві за сенсаціями, скандалами, щоб збільшити кількість читачів, а значить, спонсорів, нових рекламодавців.

Політична соціалізація є надзвичайно важливим і різнонаправленим політико-управлінським процесом. Її роль і місце в державному управлінні досить значна. Завдяки саме політичній соціалізації людина поступово стає не тільки особистістю, а й громадянином держави; не тільки об'єктом, але й суб'єктом політики, здебільшого її творцем.

Проблема політичної соціалізації стає все більш актуальною для України. Як свідчить аналіз соціологічних досліджень, для українського суспільства характерним є непослідовність і розмитість політичних поглядів. Щоб прояснити і артикулювати їх, індивід повинен опиратися на ідеологію, яка виробляється політичними партіями, на національну державницьку ідею. Але в країні партійні системи формуються повільно, часто особистість змушена самостійно робити те, над чим повинні працювати політичні інститути, органи державної влади та органи місцевого самоврядування. Перед українським суспільством стоїть завдання не просто виживання, але й нового поштовху в політичній модернізації, прориву у світове політичне і економічне співтовариство. Головною умовою його успішного вирішення є консолідація політичних еліт, формування демократичної влади.

Однією з головних проблем, які постали перед Україною, є створення органічної системи, яка була б здатна на відміну від держави найбільш ефективно забезпечити розвиток країни, суспільства, особистості в певних сферах суспільного життя. Такою системою повинно бути громадянське суспільство, побудова якого для української держави є одним з основних завдань і знаходиться поки що на початковому етапі. Очевидно, що побудова громадянського суспільства може засновуватися на реалізації активного інноваційного потенціалу, а саме потенціалу активного, організуючого, творчого.

Отже, необхідно звернутися до політичної соціалізації, головним завданням якої є формування такої особистості. Розглядаючи політичну соціалізацію як процес становлення громадянина потрібно звернути увагу на такі аспекти, як його ставлення до держави, суспільства, професії, культури. Цілеспрямований вплив держави на розвиток суспільних процесів повинен визначати політичну соціалізацію як процес формування демократично орієнтованої особистості, яка вміє відстоювати свої соціально-політичні інтереси і права, має розвинену політичну свідомість і високу політичну культуру, активно бере участь у політичному житті країни, в якій проживає.

Література:

1. *Буряга В.* Проблеми соціально-економічної трансформації українського суспільства / В. Буряга // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 1999. – № 4. – С. 70–77.
2. *Ворона В.* Громадська думка і масові настрої в Росії і Україні до і після фінансової кризи 1998 р. / В. Ворона, Є. Головаха, Н. Паніна // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 1999. – № 1. – С. 122–131.
3. *Гавра Д. П.* Исследование политических ориентаций / Д. П. Гавра, Н. П. Соколов // Социологические исследования. – 1999. – № 1. – С. 66–78.
4. *Гансова Е. А.* Суттєві цінності громадянської свідомості напередодні виборів Президента України / Е. А. Гансова // Актуальні проблеми політики : зб. наук. пр. – Одеса : Астропринт, 1999. – Вип. 5. – С. 22–26.
5. *Гедікова Н. Ф.* Политическая социализация личности в ходе демократизации украинского общества : дис. ... к.полит.н. : спец. 23.00.02 / Н. Ф. Гедікова. – Одесса, 1999. – 159 с.
6. *Гидденс Э.* Сознание, Я и социальное взаимодействие / Э. Гидденс // Философия и общество. – 2001. – № 2. – С. 35–59.
7. *Звіркowska В.* Парламентська культура в Україні: чинники, рівень і тенденції розвитку / В. Звіркowska // Людина і політика. – 2001. – № 4 (16). – С. 115–127.
8. *Иванов В. Н.* Информационное потребление и политические ориентации / В. Н. Иванов, М. М. Назаров // Социологические исследования. – 2000. – № 7. – С. 83–90.
9. *Козенюк А.* Політична духовність: структурні компоненти і політичний вимір структури / А. Козенюк // Нова політика. – 2000. – № 5. – С. 52–53.
10. Концепція громадянського виховання особистості в умовах розвитку української державності // Шлях освіти. – 2000. – № 3. – С. 7–13.

11. Красильникова О. В. Политические предпочтения возрастных групп / О. В. Красильникова // Социологические исследования. – 2000. – № 9. – С. 49–53.
12. Лебедев И. А. Политические ценности как сложный многомерный объект / И. А. Лебедев // Вестник Московского университета. – Серия 12. Политические науки. – 1999. – № 2. – С. 38–49.
13. Левченко О. Масова свідомість перехідної доби: українські реалії та перспективи / О. Левченко // Нова політика. – 1999. – № 6. – С. 20–22.
14. Макеев С. Современная Украина: гражданское сознание и политическое участие населения / С. Макеев // Політична думка. – 2000. – № 2. – С. 12–18.
15. Миронов А. Социально-гуманитарные знания и образование в постсоветском пространстве / А. Миронов // Социальный конфликт. – 2000. – № 1. – С. 52–56.
16. Мягков Ю. А. Эффект престижных имен в социологических опросах / Ю. А. Мягков // Политические исследования. – 2000. – № 6. – С. 82–93.
17. Оборотов Ю. М. Традиції та новації у правовому розвитку / Ю. М. Оборотов. – Одеса : Юрид. л-ра, 2001. – 160 с.
18. Петухов В. В. Политические ценности и поведение среднего класса / В. В. Петухов // Социологические исследования. – 2000. – № 3. – С. 23–32.
19. Проскуріна О. Політична культура і соціальна дійсність / О. Проскуріна // Нова політика. – 2000. – № 2. – С. 63–66.
20. Резник Ю. М. Структура личности. Статусы-роли-диспозиции / Ю. М. Резник // Личность. Культура. Общество. – 2000. – Т. 2. – Вып. 4 (6). – С. 197–236.
21. Садчикова А. Образование и информационная культура / А. Садчикова. – 2000. – № 6. – С. 158–160.
22. Щеглов И. А. Политическая социализация личности и современный институциональный процесс / И. А. Щеглов // Социально-гуманитарные знания. – 2000. – № 4. – С. 287–298.

Надійшла до редколегії 31.01.2013 р.

УДК 342.5:342.56

І. Є. СЕВОСТЬЯНОВА

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯМ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ СУДОВОЇ СИСТЕМИ

Обґрунтовано застосування поняття “правове регулювання державного управління” відносно діяльності органів судової влади.

Ключові слова: регулювання, державне управління, судова система, судова практика.